

Dosarul nr. 2ra-1492/22
2-20008893-01-2ra-12102022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mazur
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Grosu Nadejda,
reprezentată de avocatul Chiriac Cristin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grosu Nadejda,
persoană interesată Iapără Nicoleta, Iapără Veronica, Pretura Rîșcani, mun.
Chișinău, Dubăleri Marina, Centrul Comunitar de Sănătate Mintală, Iapără
Virginia cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2022,

c o n s t a t ă :

La 21 ianuarie 2020, Grosu Nadejda s-a adresat instanței cu o cerere privind
instituirea măsurilor de ocrotire judiciară.

În motivarea cererii, Grosu Nadejda a menționat că XXXXX.

Astfel, conform Raportului de expertiză din 13 ianuarie 2020 efectuat de
Centrul de Medicină Legală, XXXXX.

Grosu Nadejda a solicitat instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă
de tutelă în privința XXXXX pe un termen de 10 ani și să fie desemnată în calitate
de tutore a acesteia pentru ocrotirea patrimoniului și activității.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 iunie 2020, s-a
admis cererea petiționarei Grosu Nadejda cu privire la instituirea măsurii de
ocrotire judiciară în privința XXXXX și asupra patrimoniului acesteia.

S-a instituit tutela în privința XXXXX și intereselor patrimoniale ale acesteia
pe un termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

S-a desemnat în calitate de tutore a XXXXX, inclusiv asupra patrimoniului
acesteia, Grosu Nadejda.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2022, s-a admis apelul declarat de XXXXX, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 iunie 2020 și a-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea depusă de Grosu Nadejda cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința XXXXX.

Pentru a decide astfel, instana de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că petiționara Grosu Nadejda este XXXXX.

Grosu Nadejda s-a adresat instanței cu o cerere privind instituirea măsurii de ocrotire în privința XXXXX, la care a anexat Raportul expertiză extrajudiciară din 13 ianuarie 2020, care la rubrica concluzii menționează că XXXXX.

La baza emiterii hotărârii contestate, instanța de fond și-a întemeiat concluziile pe Raportul de expertiză sus menționat, constatând că, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale XXXXX, este necesară instituirea unei măsuri de ocrotire judiciară și desemnarea unui tutore, iar deoarece XXXXX a declarat că locuiește cu mama Grosu Nadejda și alte rude nu s-au adresat cu cereri respective, instanța de judecată a considerat oportun de a o desemna pe Nadejda Grosu în calitate de tutore al persoanei fizice XXXXX.

La speță, instanța de apel a stabilit că prin soluția emisă, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia temeiniciei cererii înaintate de Grosu Nadejda, or, nu a luat în considerație înscrisurile actualizate, menite spre caracterizarea comportamentului XXXXX, nu a audiat un specialist în domeniul medicinei psihiatrice, hotărârea fiind bazată pe un Raport de expertiză extrajudiciară care a fost întocmit pe metode vechi, formate până la semnarea de către Republica Moldova a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Astfel, instana de apel a concluzionat că reieșind din concluziile specialistului Astrahan Arcadie, conform căroră XXXXX, instanța de apel a considerat disproporționată aplicarea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința XXXXX, or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că tutela reprezintă acea măsura de protecție care trebuie să fie luată în ultimă instanță, după epuizarea altor măsuri mai puțin restrictive, și doar în cazurile în care instituirea unei asemenea măsuri este inerentă protecției persoanei lipsită de discernământ.

În consecință, instanța de apel a considerat neîntemeiată cererea înaintată de Grosu Nadejda privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința XXXXX.

La 30 septembrie 2022, Grosu Nadejda, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Grosu Nadejda, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a expus în privința concluziilor Raportului de expertiză din 13 ianuarie 2020 efectuat de Centrul de Medicină Legală.

Astfel, recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel.

La 12 octombrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către intimați conform avizelor de recepție

(f. d. 87-92 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 02 iunie 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 30 septembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se

invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Grosu Nadejda, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Grosu Nadejda, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh